

באהבה ובאמונה

להתקרב אל ה' באהבה ובאמונה

נכון לעכשיו

הרב דב ביגון ראש מכון מאיר

העלון מופץ ב-50,000 עותקים
לפרסומים והקדשות בעלון ובאתר: 026461302
ההכנסות קודש למכון מאיר
תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

הבריח התיכון המאחד את ישראל

הקרשים במשכן היו מחוברים על ידי שני סוגי בריחים - הבריח התיכון שחיבר את כל הקרשים מבפנים, ככתוב "ויעש את הבריח התיכון לברח בתוך הקרשים מן הקצה אל הקצה" (שמות לו לג). ושאר הבריחים שהיו חיצוניים וכל אחד חיבר רק מקצת הקרשים. כשם שהבריחים היו מחברים את קרשי המשכן מפנים ומבחוץ, כך בני האדם, יש דברים פנימיים וחיצוניים המחברים ביניהם. ערכים מוסריים, אידיאליים ותרבות משותפת, הם בבחינת הבריח התיכון המסתתר בתוך הקרשים ומבריח מקצה אל קצה. לעומתם, אינטרסים משותפים, בין קיומיים, כלכליים, ביטחוניים או פוליטיים, הם בבחינת בריחים חיצוניים שמאחדים רק מקצת האנשים ולא לאורך זמן. אחדות מתוך אינטרסים היא בבחינת אהבה התלויה בדבר. בטל דבר בטלה האהבה.

נכון לעכשיו, הבריח התיכון המחבר את עם ישראל מקצה אל קצה לאורך כל הדורות הוא הנשמה הטובה של עם ישראל שהוטבעה בנו מראשית היותנו עם ביציאת מצרים - ועד לאחרית הימים. הנשמה הטובה של עם ישראל נמצאת בכל יהודי ויהודי, ואין זה משנה אם הוא שייך לזרם זה או אחר, מעדה זו או אחרת, או ממפלגה זו או אחרת. היא נמצאת אצל כל עם ישראל יחד וכל אחד ואחד בנפרד כפי שאנו אומרים בבוקר: 'נשמה שנתת בי טהורה היא', אבל לא רק בי היא נמצאת אלא בכלנו.

בשביל להזין ולגלות את הנשמה הטובה צריך חינוך לערכים, חינוך שיינק מהשורשים שאליהם הנשמה שייכת. כשם שהשורשים בעץ מאחדים את ענפי העץ, כך גם השורשים של עם ישראל, דהיינו התורה והמסורת היהודית, הם המאחדים אותנו באמת, והם המזינים את נשמתנו הטובה וגורמים לגילוייה, בעוד שאינטרסים המשותפים שלנו, חשובים ככל שיהיו, אין בכוחם לאחד את האומה, להפך, לפעמים הם גורמים לפירוד ולמחלוקות כפי שאנו רואים זאת בוויכוחים בנושאים הביטחוניים, הכלכליים והמדיניים.

נחזק ונעמיק את השורשים היהודיים באהבה ובאמונה ומתוך כך נגלה יותר ויותר את הבריח התיכון המחבר מקצה אל קצה את עם ישראל.

בציפייה לישועה השלמה

לפי הנגן ב' 15/1

עמוד 2 הרב אמיר דומן
"סימנים" או "טביעות עין" באמונה -
מי לוקח?

עמוד 3 הרב יורם אליהו
נושאי השראת שכונה

עמוד 3 הרב אורן טרבלסי
ווי העמודים וסגולת ישראל

עמוד 4 ממשנת הרצי"ה / הרב דוד לנדאו
"אשר בחר בנו"

עמוד 4 הרב ליאור לביא
מתינות רדיקאלית

עמוד 6 זוגיות / אסתר אברהמי
איך לשתף בקשיים בנישואין

עמוד 8 הרב שלמה אבינר
מהי ציונות דתית אמיתית

עמוד 8 הרב חגי לונדין
איזה יופי

יגעת? מצאת

סיפור התשובה של בוגר מכון מאיר / 5

לאלו "שאינם יודעים לשאול"
אנו פותחים פתחי תשובה מאהבה

"אֵת פֶּתַח לוֹ"

תרומות קמחא דפסחא

למכון מאיר

בטל" 02-6461328 באתר meirtv.com

או סרקו את הברקוד המצורף

"סימנים" או "טביעות עין" באמונה - מי לוקח?

הבית האמיתי של התמונה, שרצונו הוא הדבר היחיד שנותן לה קיום וכוח חיים.

שאלה: אבל הרי הנושא של ה'שיפוט' הזה, כביכול, הוא בדיוק הקשר שלי עם הקב"ה, אז למה אתה אומר שאני 'משאיר אותו מחוץ לתמונה'? בדיוק עליו אנחנו דנים!

תשובה: נהדר! זה מדגים באופן מרשים את הכישלון המעציב של כולנו. איך הגענו למצב שאנחנו 'דנים על הקשר שלו איתנו'? איך נפלנו בפח של 'לדבר על - במקום' לחיות את - / ואפילו לא הרגשנו?! ובעצם זה חמור עוד יותר. כי להוציא אותנו, חלילה, מהתמונה, אינה 'בעיה שלי'. הוא לא נפגע, ולא מפסיד מאומה. הבעיה היא שכאשר אנו 'שופטים' את היחס בינינו לבינו, כשאנו 'לוקחים צעד אחורה' כדי להביע עמדה - אנו מוציאים גם את עצמנו מהתמונה. כך שאולי נקבל תשובות מעניינות שמסכמות הרבה 'סימנים', אך הן אינן התשובות שלנו, משום שגם השאלות אף פעם לא היו באמת שלנו. זהו רק אוסף נתונים שהתרגלנו לבקש מהמציאות, כדי לקבל מושג כלשהו עליה.

עלינו לשוב ולחיות, לשאול את שאלות החיים, החיים שלנו, שהם באמת שלו, שקיימים תמיד רק מכוח אמונתו האינסופית והמתוקה בנו. נרחיב על כך בהמשך, בע"ה.

שאלות הארות ותגובות: amirduman@gmail.com

יותר לקבל תחושת ודאות - על ידי איסוף 'סימנים' מבחוץ. אנו מוכיחים לעצמנו שבן הזוג אוהב אותנו, כי כך הוא אמה, וכך עשה. אנו מאבחנים את אופי הקשר עם הילדים שלנו על פי תגובות או חוסר תגובות שאנו מייחסים להן משקל גבוה. ובכלל, אנו שיפוטניים מאוד לגבי כל דבר, כמעט.

עלינו לשוב ולחיות, לשאול את שאלות החיים, החיים שלנו, שהם באמת שלו, שקיימים תמיד רק מכוח אמונתו האינסופית והמתוקה בנו

ובאופן די טבעי, גם כשאנו חושבים על טיב הקשר שלנו עם הבורא, המחשבות נעות הישר לתוך הדפוסים המורגלים שלנו: 'היה לי יום ממש מוצלח, סימן שה' אוהב אותי'. 'שוב התפנצ'ר לי הדייט, סימן שאני רחוקה ממנו', וכן הלאה. אנו חיים בעולם של הוכחות, של סימנים, כי "הכל שפיט" בעינינו. התרגלנו לייצר לעצמנו תפיסת ודאות ו'תמונת מציאות' שנשאבת מבחוץ, שאולי היא יעילה לצרכים מסוימים, אבל יש בה פגם אחד: היא משאירה 'מחוץ לפריים' את בעל

חז"ל מלמדים אותנו שתי דרכים ל"יודא בעלות" על רכוש, כגון במקרה שאדם מבקש לקבל בחזרה לרשותו אבדה שנמצאה והוכרז עליה. כיצד יידע המוצא שאותו אדם הוא אכן "המאבד הישר", בעל החפץ? דרך אחת היא באמצעות 'סימנים מובהקים': 'נקב בצד אות פלונית', או כל סימן ייחודי שסביר שרק מי שהחפץ שלו יידע לתת. אמרנו 'סביר' - ואפילו סביר מאוד - אבל לעולם לא יהיה זה ודאי. אלא ש"עילת הסבירות" הזו מספקת לצורך הלכות השבת אבדה, באין אפשרות אחרת.

אבל יש אפשרות אחרת! לדרך הנוספת קראו חז"ל: "טביעות עין". פירוש הדבר הוא שלכל אדם יש יכולת לדעת שחפץ מסוים הוא שלו - בוודאות. איך אני יודע שהכדור הזה שלי? אני יודע! האם אני יכול 'לתת בו סימנים'? אולי לא, אבל זה שלי. אולי אני לא זוכר שום סימנים, אבל אני פשוט יודע. אמנם כעת נותרה שאלה נוספת: האם מוטל עלינו להאמין לאדם שמבקש אבדה ב'טביעות עין' ללא סימנים? שאלה ממש טובה. לצערנו, התשובה היא שלא. מלבד תלמיד חכם שנאמן ב'טביעות עין', רוב האנשים נחשדים שישקרו לומר שהחפץ שלהם, גם כשאננם ממש בטוחים.

אבל אין עוררין על כך שביסודו של דבר, המושג 'טביעות עין' שייך לכל אדם. לכולנו יש תפיסת מציאות שמתחילה מוודאות פנימית ועמוקה, ובכל זאת, פעם אחר פעם, אנו מרגישים בנוח

שליחת הציבור שלכם
מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בני אב בציבור הדתי?
איתנו אתם יכולים!

- הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע
- דפוסים בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדרכת מודעות בבתי הכנסת
- זריכות דתים
- דיוור ישרי בכל רחבי הארץ

לפרטים: 052-8908518 | bnottehila@gmail.com

מתפללים לגדל את בתכם ליראת שמים בעמחה?

המקום הזה נפתח בשבילכם!
בית ספר חדש לבנות נפתח בירושלים!
ההרשמה לכיתה א' וכיתה ז' בעיצומה.

- קיום מצוות בלי פינוי
- מקצועיות וניסיון
- אפשרות להסעות
- שכר לימוד - 400 ש"ח לחודש
- קיום יחס מחבקי ומשפחתי
- מיקום מרכזי - 19' 208
- ברכה של ה'ראי' והרציה'
- חינוך למידות ופעולה וחיותית

לפרטים והרשמה: הודיה ברוש
bnottehila613@gmail.com | 0587979685

וכימי צאתנו ממצרים הראנו נפלאות
מכון מאיר

מכון מאיר שמח להזמין את הציבור ליום עיון בנושא פסח שיתקיים בע"ה ביום שני כ"ז באדר בבית המדרש הישן ובזום של מכון מאיר בחסות משפחת ונגרובסקי לע"נ האב זליג ז"ל והאם שרה ע"ה.

12:30 < הגאון הרב שמואל אליהו שליט"א רבה של העיר צפת
14:10 < הרב אליהו בזק
15:15 < הרב גולן כהן-גבאי
16:15 < מנחה
16:30 < הרב אשר בוחבוט
17:30 < הרב יורם אליהו
18:30 < הרב יוסף קלנר
19:35 < ערבית

מתורת החסידות

שם משמאל לפרשה

הרב יורם אליהו ר"מ במכון מאיר

על ישראל כמו שהם, ובשביל זה הם מחזקים ומתעוררים להיות נושאים לקדושת השבת". הקב"ה שולח לנו את הארת השבת, עוד קודם היותנו מוכנים, וזה עצמו מכשיר אותנו להיות מוכנים לקדושתה, וזה כמו ביציאת מצרים, שה' השפיע עלינו והוציא אותנו עוד קודם שהיינו ראויים, ומתוך כך נעשינו ראויים למעמד הזה. בפרשת יתרו, עם ישראל היו בדרגה גבוהה, ברום המעלה, היו יכולים להכין את עצמם להיות נושאים לשבת עוד קודם שבאה לכן נאמר שהשבת היא זכר לבריאת העולם, "כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ... וינח ביום השביעי, על כן ברך ה' את יום השביעי ויקדשהו". עניין זה, אומר השם משמאל, קיים גם בכל הדורות, "קריאת פרשת החודש יומי ניסן קודם הפסח, הם דוגמת פריסת היריעות קודם הקרשים". בימים מיוחדים אלו יש השראת שכינה מיוחדת. במאמר אחר (סוף תרע"ב) הוא כותב, שכתוב בספרים, "שבימי ניסן נפתחים שערי גן עדן..." שכיוון שזה זמן של גאולה אין שליטה לכוחות החיצוניים וממילא חומות הגן נפתחים, ולעומת זה, "באדם נפתח סגור הלב שסגור לבל יקרב אליו דבר זר ובניסן יש התעוררות לכל איש ישראל באהבה", וצריך אם כן לדאוג להכניס אל ליבו תכנים של קדושה, ומזה יבוא לשפע של קדושה בחג הפסח.

נושאי השראת שכינה

נאמר בפרשה (מ, יז-יח), "ויקם משה את המשכן, ויתן את אדניו וישם את קרשיו ויתן את בריחיו ויקם את עמודיו, ויפרוש את האהל על המשכן...". אומר השם משמאל (פקודי וחודש תרע"ה), שמשמע מהפסוקים שסדר הקמת המשכן היה כך, קודם העמידו את היריעות התחתונות ורק אחר-כך את הקרשים, וכך משמע ממה שכתוב אחר כך, "ויפרוש את האהל", והם יריעות העיזים שנפרשו מעל היריעות התחתונות. כך מפרש הספרונו במקום "עשר היריעות מעשה חושב הוקמו קודם הקמת הקרשים, אם בידי אדם המחזיקים בו, ואם על-ידי נס". או שהחזיקו אותם בני אדם ואז הובאו והועמדו הקרשים, או שהם עמדו כך בנס עד שהועמדו הקרשים. ויש להבין, שואל השם משמאל, מה העניין בטורח הזה שיחזיקו אותם בני אדם, או מה הצורך בנס הזה ומה התועלת בו? למה לא בנו אותו כדרך הרגילה של בניין, שקודם שמים קרשים ואחר כך יריעות? מבאר השם משמאל שעיקר הכוונה בבניית המשכן הייתה השראת השכינה, "והמשכן וכליו היו הנושאים לאור האלוהי השופע עליהם, כביכול דוגמת גוף האדם הנושא את הנשמה...". לכן בא הקב"ה בנס הזה לרמוז, על חסדיו עם עם ישראל, שלאחר חטא העגל, לא היו עדיין ראויים להשראת השכינה, לכן הקדים ה' והשרה שכינתו עליהם בעודם בשפל המצב, "כדי שיתעוררו ויתחזקו וייעשו ראויים להיות נושאים לאור האלוהי", ולא יסתפקו בתקווה שתשרה

שכינה ביניהם, בגלל מצבם השפל וצערם על חטא העגל, בני ישראל הסתפקו במעט, הסתפקו במעט השראת שכינה, ורצה הקב"ה שיבינו שעדיין לא הגיעו לתכלית הכוונה, וכי עליהם עוד להתעלות ולהיעשות נושאים לאור האלוהי. דבר זה רמוז בכך, שקודם נפרשו היריעות, עוד לפני שהועמדו הקרשים הנושאים אותן, ורק אחר כך העמידו את הקרשים, וזה סימן להשראת השכינה שבאה עוד קודם שיש לה נושאים, כדי לומר לעם ישראל, עכשיו צריך להכשיר את היכולת לשאת את השראת השכינה הזו, אתם ראויים לה ויכולים להגיע לזה. אומר השם משמאל, כך היה מצב עם ישראל במצרים, שהיו משוקעים במ"ט שערי טומאה, ולא הספיק בצקם להחמיץ עד שנגלה עליהם הקב"ה וגאלם, והרי לא היינו ראויים? אלא ה' הוציאנו ממצרים על סמך שנעבוד אותו, ונקבל תורתו בהר סיני. כלומר הוא נתן לנו את המתנה הזו, הוציאנו ממצרים למרות שלא היינו ראויים, על תנאי שנקבל את התורה ונהיה ראויים לשפע הזה. מוסיף השם משמאל ועומד על ההבדל בין עשרת הדברות בפרשת יתרו, לאלו שבפרשת ואתחנן. בפרשת ואתחנן נאמר שהשבת היא זכר ליציאת מצרים, כי אם השבת הייתה מחכה מלבוא עד שישאל יהיו מוכנים לקבלה, לא הייתה באה לעולם, "אלא שהשבת פורשת כנפיה

עומק הפרשה

הרב אורן טורבלסי ר"מ במכון מאיר

השקלים של שישים ריבוא. המספר השלם של עמ"י הוא שישים ריבוא כלשון המהר"ל: "זהו שלמות ישראל להיות שש מאות אלף".⁴ מכירות אלו נעשו האדנים שהחזיקו את עמודי המשכן והפרכות. עם ישראל הוא כלי הקיבול להופעת השכינה בעולם, כפי שהאדנים הם כלי הקיבול שעליהם עומד המשכן כולו. 1775 השקלים הנותרים הם חצאי השקלים של 3550 האנשים הנוספים על השישים ריבוא, ומהם נעשו ווי העמודים של החצר המקיפה את המשכן ומפרידה בינו לבין העולם שבחוץ. ישראל, ראשי תיבות: יש שישים ריבוא אותיות לתורה. נשמת ישראל בשורשה מאוחדת עם התורה. ולכל אחד מישראל יש אות בתורה שמתאימה לו. אך יש כאלו מחוץ לשישים ריבוא, שלהם אין אות בתורה. וכך אומר החת"ס:⁵ "אמנם יש נותרים להם אין חלק בתורה ולא אות מס' רבוא אותיות". לכן משה שהוא נותן התורה שחכמה נעשה עימם. הזוהר⁶ מסתפק האם ווי העמודים הם קודש או חול. מצד אחד הם חלק מהמשכן ומצד שני הם תלויים על עמודי החצר החיצוניים ופונים לכיוון המשך המאמר בעמוד 6 <

ווי העמודים וסגולת ישראל

בפרשת פקודי נמנים משקלי הזהב הכסף והנחושת שהובאו למשכן. מפשט הפסוקים עולה שתרומת הכסף הייתה שונה מהזהב ומהנחושת. על הזהב נאמר "זהב התנופה תשע ועשרים ככר", ובנחושת - "נחושת התנופה שבעים ככר". אולם בכסף נאמר "כסף פקודי העדה מאת ככר ואלף ושבע מאות וחמשה ושבעים שקל בשקל הקודש". הזהב והנחושת באו כנדבה מעמ"י לכן נאמר בהם "תנופה" שהונפו והורמו תרומה מישראל. אך הכסף היה מחצית השקל שנתנו ישראל לפקודיהם ולכן נקרא "כסף פקודי העדה". אמנם בפרשת תרומה כתוב שגם את הכסף הובא כנדבה "זאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחושת". אך ביאר רש"י¹ שעם כסף הנדבה עשו כלי שרת, אבל במלאכת המשכן היה רק כסף שבא בשווה מחצית השקל לכל אחד. הכסף במשכן שימש לכמה דברים. מאמה כיכרות הכסף עשו אדני כסף לעמודי המשכן. ומ-1775 השקלים שנתרו עשו וויים לעמודים של חצר המשכן (וכן חישוקים וראשים לעמודים). במדרש מובא שמושה רצה להיות נקי מחשד ישראל,

ויש גם אפיקורסים מקיימי מצוות. אבל בגמרא מפורש: "מאי על עזבם את תורתך? על שלא ברכו בתורה תחילה". מה זה 'תחילה'? תחילה זו ברכה שלפניה: "אשר בחר בנו מכל העמים!" אם כן, דבר ראשון, יסוד האמונה הוא שאין מציאות של קריאה בשם שמים שלא דרך ישראל, כלשון הפסוק: "אין אלהים בכל הארץ כי אם בישראל"⁶. עניין המינות וכל תומאת העבודה הזרה שלהם, הוא לבקש לקרוא בשם שמים בסילוף, בשקה - לא בישראל. וכשמבקשים שם שמים לא בישראל, זה אסון וחורבן לעולם, מאז ועד הנה. הרמב"ם מסיים את הלכות מלכים ומלחמות בכך שרק באחרית הימים, בדורו של משיח, תתברר האמת.⁷

1. פסחים דף ט"ו ע"א.
2. שמואל א' י"א.
3. דברים י"ח י"ח.
4. ירמיהו ט' י"א.
5. ירמיהו ט' י"ב, נדרים דף פ"א ע"א, בבא מציעא דף פ"ה.
6. מלכים ב' ה' ט"ו.
7. ע"פ שיחות הרצ"י אורות התחיה פרק כ' עמ' 184-8.

אלישע. זה מצב מרעיש, מציאות של קדושי רוח ד' אשר עלינו, הנביאים, בריות מיוחדות. היו גם צדדים מקולקלים בעם, אבל כך העם היה בכללו. איך ייתכן שבעם של לומדים ועוסקים בתורה, חכמי מדע התורה, יופיעו גם הדברים הנוראים שהיו בבית ראשון - עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים, ובבית שני שנאת חינוס? איך יכול להיות מצב כזה כשיש לומדים, קדושים ונביאים? זה פלא וחידת עולם. זה מובן השאלה: "על מה אבדה הארץ"⁴. והתשובה היא: "אמר רב יהודה אמר רב: 'על עזבם את תורתך'. מאי 'על עזבם את תורתך'? מיד יש המשך דברים: "אמר רב יהודה אמר רב: על שלא ברכו בתורה תחילה"⁵. מהי 'ברכה בתורה תחילה'? כשניגשים לקרוא בתורה, יש ברכה שלפניה וברכה שלאחריה. לא נזכר שלא למדו תורה, שלא עסקו בתורה ושלא קיימו את התורה. הם היו עוסקים בתורה ובמצוות ונגשו לתורה, אך לא ברכו בתורה תחילה, לא נגשו לפי עניין הסגולה והקדושה של התורה. יש גם אפיקורסים שעוסקים בתורה,

בבית ראשון היינו מדינה פוליטית, ממלכתית וחקלאית, ועם זה היה שפע גדול של חכמי וגאוני תורה. זו הייתה המציאות. אך לא רק זה. בחלק הראשון של ספר 'הכוזרי' מתברר שאנו עם של נביאים. עם ישראל, אם אינם נביאים, בני נביאים הם¹. כנביאים הראשונים נפגשים עם הביטוי "הגם שאול כנביאים"² - כנביאים, הבי"ת בפתח, כמו ה"א הידיעה. זו חברה ומדינה עם נביאים. כתוב שם: לך שמה ושמה ותמצא חבל נביאים, להקת נביאים. לך בצד זה של ארץ ישראל ותפגוש חבל נביאים ברחוב, בחוץ. היינו פה מציאות מעניינת: מדינה חקלאית, מדינית, ממלכתית, התופסת מקום בעולם, ובתוך המדינה הזאת - נביאים. כשדופקת השראת שכינה של נבואה על האדם הנמצא בהתרוממות רוחנית, בהתלהבות קודש, - "ונתתי דברי בפיו"³, מוכרחים לדבר בשירה אלוקית. בחלק הראשון של ספר 'הכוזרי' יש תיאור איך נביאים היו מופיעים בחברה שלנו, בהרים בגבעות וברחובות. מאוחר יותר בתנ"ך מסופר על בני נביאים, אקדמיה של נביאים אצל

בשביל הנשמה

הרב ליאור לביא ר"מ במכון מאיר

מתינות רדיקלית

לנגד עינינו מתהווה זרם רדיקלי מאוד המוליך מאורתודוקסיה-מודרנית לפרדוקסיה-פוסט-מודרנית.

תגובה לחוברת "ציונות דתית מתונה - מניפסט רעיוני"

מקורו הנפש-רגשי, מייצר עמדה נפשית קרועה שבוחנת כל העת את התורה וההלכה מבחוץ ומבקר את אותה על פי אופנות תרבותיות חולפות. ניתן לומר כי הפתיחות שמבקש המחבר איננה בוחנת את עצמה לאור התורה אלא לעתים להפך - בוחנת את התורה לאורה שלה, כלומר - של הפתיחות! וכאן הבן שואל - האם החרדה מן החרדות ומ"פונדמנטליזם רעיוני המתבונן על החיים מנקודת מבט אחת בלבד", אינה מייצרת סוג אחר של פונדמנטליזם, שבשם ה"מתינות" הקדושה, אינו מוכן להכיר במצבים שבהם ראוי להציב קווים אדומים ולהילחם בלהט על הקדוש והייקר לנו הנרמס בשם ערכים המנוגדים לתורה וחותרים תחתיה?

צפונית-מערבית מתונה

ואולי זהו עומק העניין שהפריע לי כל כך במניפסט הזה: לכל אורכו מנשבת רוח שניתן לכנות "צפונית-מערבית מתונה": ה"מתונים" הם מי שיוכלו להפוך "מציאות דתית מתונה ליהדות-ישראלית רחבה" (עמ' 30). האם בתוך אותה סביבה סובלנית ומתונה מסוגל המחבר למצוא פינה חמה בלב גם ליהודים רבים שחוסר המתינות שלהם נובע לא מפנטיות עיוורת כי אם מתוך מחויבות עמוקה, בראש ובראשונה לתורה ולהלכה המסורות לנו מדורי דורות? המשך בעמוד הבא <

יוסף משאש, או "הקודש, האומה והאנושיות" של הראי"ה קוק; ציונות דתית מתונה מפגינה פתיחות למגוון של מקורות סמכות ומבקשת לשלב ביניהם" (עמ' 3). ואז מתפלמס המחבר עם מה שהוא מכנה "פונדמנטליזם רעיוני המתבונן על החיים מנקודת מבט אחת בלבד", ובהמשך מסביר כי "את הדרך הזו, שבה אוצזת ציונות דתית מתונה, אפשר לזהות כ'דרך האמצע' המוכרת מהספרות הפילוסופית והדתית..." (עמ' 4).

מאורתודוקסיה לפרדוקסיה

גם אם טיעונים מבודדים בחוברת הם מתקבלים על הדעת, הרוח הכללית שעולה ממנה, או אם תרצו - המנגינה שלה, אינה ערבה לאוזן. ושוב, אין מדובר כאן בכותב המסוים אלא בכך שהוא מהווה פה לציבור שעבורו הוא מעין 'שליח ציבור'. ה"מתינות" שאותה מפאר המחבר ומבקש מקוראיו לאמץ, חותרת לאורך החוברת באופן בוטה תחת עמדת התורה וההלכה. מתינות זו יוצרת קונפליקט עם עמדת התורה וההלכה במקרה הטוב ופרדוקס במקרה הפחות טוב. וכך, באצטלה של מתינות, מתהווה לנגד עינינו זרם רדיקלי מאוד הנע מאורתודוקסיה-מודרנית לפרדוקסיה-פוסט-מודרנית. הניסיון ה"מתון" להלך כל הזמן בין הטיפות, גם אם ניתן להבין את

לפני כשבוע הופצה בבתי הכנסת חוברת קטנה, נעימה למראה, בשם "ציונות דתית מתונה - מניפסט רעיוני". אינני מכיר אישית את מחבר החוברת, ולכן הדברים שאכתוב להלן אינם מכוונים כלפיו אישית, אלא נועדו להשיב על חלק מטענותיו.

בפתח החוברת מציג המחבר שהציג את מגמת החוברת כבהירות: "מטרת הדברים הבאים היא להציב יסודות למחשבה ציונית-דתית מתונה, המשלבת תורה עם דרך ארץ ופתוחה לעולם המודרני וערכיו" (עמ' 2). לדבריו: "לתפיסה הציונית הדתית המתונה שדרה אידיאולוגית רחבה ועומק רוחני. עמדותיה נחרצות, הגם שהן מורכבות" (שם). ואכן, מילת המפתח של המניפסט היא "מתינות". נדמה שאין בחוברת עמוד שמילה זו אינה מופיעה בו, על הטייתיה השונות.

את יסודותיה של "הציונות הדתית המתונה" משעין המחבר על הוגים שונים, למן מבשרי הציונות הדתית (הרב אלקלעי, הרב קלישר, הרב קוק ואחרים) ועד להוגי תנועת הפועל המזרחי (ש"ז שרגאי, שח"ל, בורג ואחרים). לדבריו: "אם לזקק את המכנה המשותף לכלל המקורות המעצבים את עולמה הרעיוני של הציונות הדתית המתונה, אפשר לומר שהיא צומחת מתוך מיזוג של מקורות סמכות שונים - בין אם מדובר ב'תורה ועבודה' או ב'תורה ומדע'; בין אם מדובר בשילוב 'הדין, השכל והזמן' של הרב

יגעת? מצאת

אתה חי עם אנשים בחדר וכבר אין לך פרטיות, ואני מופנם בטבעי, לא רגיל שכולם מתעניינים בי ובשלומי. וגם אני מפסיק להתפרנס באופן מלא כמו שאני רגיל..."

ובכל זאת אתה נשאר במכון, למה?

"בתוכי ידעתי שיש בתורה כוח לשנות את האדם לטובה, ולכן בחרתי להתאזר בסבלנות. ובאמת ככל שהזמן עבר, הדברים התחילו להתבהר ולהסתדר יותר ויותר. ההדרכה שקיבלתי מהרבנים במכון, ובמיוחד מהרב ביגון ומהרב בן ציון, עזרה לי מאוד בפיתוח האישיות והלימוד. ואמנם אני יכול לומר

**בתוכי ידעתי שיש בתורה כוח
לשנות את האדם לטובה, ולכן
בחרתי להתאזר בסבלנות.
ובאמת ככל שהזמן עבר,
הדברים התחילו להתבהר
ולהסתדר יותר ויותר.**

שיש צדדים באישיותי שעברו שינוי ניכר לטובה, אני היום יותר מתון וסבלני, עם יותר יישוב הדעת, משתדל לא להתעסק בשטויות, משתדל לדון לכף זכות ורוצה בטובת עם ישראל ומרגיש חלק מהעם. אני שמח יותר ומנסה לחלוק את השמחה איפה ועם כל מי שאני יכול. ולפרנסתי ולצורך לימודי הקודש, אני עובד בנקיונות חדרי מדרגות. כן, אני כבר לומד במכון מעל שנתיים עם רצון חזק להמשיך..."

ואבי חותם את דבריו "אני בטוח שאלמלא נכנסתי למכון הייתי אדם אחר, ועל כך אני מודה מאוד לצוות המכון על ההשקעה ועל הסבלנות, ובמיוחד תודה גדולה לרב ביגון שבזכות מסירות הנפש שלו הצליח להקים "מפעל" גדול כל כך של חזרה בתשובה.

"בגיל 26 עברתי תאונת דרכים, אומנם לא תאונה קטלנית אבל מטלטלת. המאורע הזה גרם לי להבין שהחיים לא מובטחים לנו ואתה יכול לאבד אותם ברגע. ומפליא שזמן קצר לפני התאונה כאילו ביקשתי סימן מלמעלה מה אני צריך לעשות עם החיים שלי, וכתוצאה ממנה הבנתי שעלי לבחור בכיוון הנכון. התחלתי

לחשוב ברצינות על העתיד ועל איזה בית אני רוצה לבנות. ועל מנת לבנות את הבית שאני רוצה אני מוכרח לעשות שינוי מהותי בחיים ולקחת את עבודת ד' במסירות וברצינות. התחלתי לקבוע

עיתים לתורה עם חבר תלמיד חכם. והרגשתי שזה לא מספיק, ואני צריך לעלות מדרגה בלימוד, וגם לשנות את הסביבה כדי שהתהליך יועיל יותר. וכך הגעתי למכון מאיר בירושלים בעצת חבר שלמד פעם במכון".

מכון מאיר

בגיל 27 נכנס אבי ללמוד במכון מאיר. וזה לא היה לו פשוט כל כך כפי שהוא מעיד בחצי היום "המכון שונה מאוד מהמקום שממנו אני בא, הייתי איך אומרים, ילד של 'שכונה'... לכן בהתחלה לא ממש הבנתי לאן נכנסתי, לא תמיד דברים זרמו לי, כל הזמן מדברים איתך על אהבת ישראל וכל מיני - 'אידיאולוגיות כלליות' כאלה ואחרות שלא ממש דיברו אלי. שלא נדבר על העובדה שפתאום

אבי, בן 29 הלומד כיום במכון מאיר, מעדיף להישאר בעילום שמו המלא.

נולד וגדל באשקלון בבית מסורתי, אך נשלח ללמוד בבית ספר חילוני, וגם השלים את מבחני הבגרות שלו. על המפנה הראשון הוא מספר, "בסביבות גיל 15 התחלתי להתחזק בעקבות חבר שהיה לומד תורה. לא יכול להסביר במדויק למה החלטתי אז להתחזק, במיוחד שהסביבה שלי לא הייתה כזאת, אבל הרגשתי בתוכי שזו הדרך הנכונה למי שיהודי. ובאמת כעבור שנה עזבתי את הלימודים בבית הספר ונכנסתי ל'ישיבה'. אבל לימודיו של אבי בישיבה לא נמשכו, "אחרי חצי שנה יצאתי משם וחזרתי שוב לבית הספר וסיימתי 12 שנות לימוד".

מה גרם לך לעזוב את הישיבה?

"הייתי צעיר מדי כנראה. חזרתי לביה"ס גם כדי לרצות את הוריי אבל בעיקר כי הרגשתי די מבוזבז. בדיעבד אני יודע שלא קיבלתי בישיבה הדרכה מתאימה, ובעצם לא ידעתי איך אני ממשיך מפה את חיי.

ובאמת לאט לאט ירדתי מהעניין, כמעט למשך עשר שנים. אם כי לא ויתרתי על שמירת השבת". הוא מספר על טיול שעשה בתאילנד, ששם הבין טוב טוב את הברכה 'ברוך שלא עשני גוי'... אבי מעיד על עצמו שהוא איש של עבודה, של עשייה, ולא התפנה לחשוב על אורח חיים אחר. עד ש...

לחי. וזה ריפא אותי. ההלם היה כה גדול, שחדלתי לעשן מאז ועד עצם היום הזה. החוויה של היות מושא ישיר לכעסו של אדם שינתה את חיי - ואולי גם הצילה אותם...

"כאשר השלמה עם התנהגות הרעה של אדם מזיקה, וכאשר מתן תירוץ לה עלול להידרדר למעין תלות הדדית בין אדם לבין הסובבים אותו החסים עליו - במצבים כאלה, חברים ובני משפחה המנסים להיות סובלניים ואדיבים מקילים למעשה על האדם להישאר מכור להרגלים רעים ולשלם על כך ביוקר" ("רעיונות משני חיים" עמ' 95-96, הרב יונתן זקס).

האם ציונות דתית מתונה תדע להעריך מי שלעתים איננו מנסה להיות סובלני, אדיב ומתון, לא בגלל קיצוניותו העיוורת אלא בגלל שבאמת איכפת לו?

למצוא עמידה כזאת במלוא עוז החיים נגד מהרס נשמת האומה המכניסים תוהו במערכת חייה?

ריפוי בהלם

היה אפשר להאריך עוד הרבה, אך לסיום, ברצוני להביא סיפור אישי מדברי הרב יונתן זקס זצ"ל, שהמחבר מזכיר בדבריו ואף מרבה לעסוק במשנתו:

"היו זמנים שעשישתי מקטרת. רע לעשן, וידעתי זאת. אנו מצווים לשמור על בריאותנו, והעישון מזיק לה מאוד בכמה וכמה אופנים. אבל אדם מתמכר, ואז קשה לו מאוד להירפא מהרגלו הרע גם אם הוא יודע היטב כמה הוא מחבל בבריאותו ובבריאות הסובבים אותו. שנים על שנים ניסיתי להיגמל, אך שוב ושוב נכשלתי. אך אז התעורר עליי, על העישון שלי, כעסו של אדם שכיבדתי מאוד. זה היה כעס קה, אך חויתי אותו כסטירת

המשך המאמר של הרב לביא מעמוד קודם < האם "דרך האמצע" המתונה בה דוגל המחבר כוללת למשל גם את עמדת הרמב"ם בספר המצוות (מצוות לאו מז): "הזהירנו שלא לתור אחר לבבנו עד שנאמין דעות הפך הדעות שחייבתנו התורה, אבל נקצר מחשבותינו ונשים להן גבול נעמוד אצלו והוא מצות התורה ואזהרותיה"? האם דברי הרב קוק שנזכרים בחוברת אמורים להיות תלושים מדבריו באגרת המפורסמת לד"ר משה זידל על הסבלנות שהיא כסם מוות: "כי הסבלנות הבאה לחסום את הדרך של עז החיים לעמוד על ידו נגד כל מהרס עד היסוד את נשמת האומה, ומכניס רוח תוהו במערכת חייו, היא דומה לאותה הסבלנות של האיש הרואה שכבוד ביתו ומשפחתו נתון למרמס כל פריץ והולל, והוא ברפיונו מעמעם ומחשה..." (אגרות ח"ג תתע"א)? האם במסגרתה של ציונות דתית מתונה נוכל

איך לשתף בקשיים בנישואין

תזמין אותה לשתף אותך, איך היא מקבלת את דבריך. עתה אתה תהיה פנוי נפשית לקבל את דבריה, ואולי גם לגלות מתוך כך שהקושי שלך נעלם.

לדוגמא, ממה ששיתפת בפגישה שעברה לגבי אופן הלבוש שלה בבית: אתה מחמיא לה, כמה נעים ומכבד המראה והלבוש שלה, כשהיא יוצאת לעבודה/לאירוע ואתה ממש נהנה לראות אותה כך. אחר כך אתה אומר שקשה לך שבבית היא נראית אחרת, אף שברור לך שבבית היא לא צריכה להתלבש כמו לאירוע. אלא **שמבחינתך**, היית רוצה לראות אותה לבושה בבית באופן... וגם חלמת ככה לראות את אשתך בלבוש... ושזה גורם לך להרגיש כלפיה... וכו'. אתה מדגיש לה, עד כמה היא חשובה לך ולכן אתה משתף אותה במה שקשה לך... בסוף אתה אומר לה שחשוב לך לשמוע אותה, מה היא חושבת ומרגישה כלפי דבריך.

כשתנהל באופן כזה, דבריך יתקבלו בהבנה וברצון ליצירת שינוי אישי שיתאים לשניכם. אם לקושי שלך יש מקום, שניכם תרוויחו מהשינוי העתידי.

לאחר שיתוף יעיל שכזה, תוכלו להמשיך את התנהלות חייכם, לא רק ללא משקעים שליליים, אלא עם הבעת אהבה והערכה הדדית.

לעומת זאת, כשתשתף בקשיים, באופן ענייני, היא תהיה קשובה אליך. תמיד יש ויהיו פערים בין בני זוג. **הפער הזה הוא מתנה בשבילכם**. כשכל אחד מכם משתף במה שקשה לו, ההבנות וההסכמות יקרבו אתכם זל"ז.

בוא ונלמד, כיצד לדבר על הפערים:

✓ מתוך הכללים שנכתבו בשבוע שעבר, ישנה חשיבות **למנגינה ולטון** שבהם הדברים נאמרים. חשוב שיהיו מתוך כבוד ואהבה.

✓ בכל פעם שעולה הפער ביניכם שיוצר תחושות לא נעימות, חשוב לדבר. כי אם מבליגים, לאחר זמן מה עלולה להגיע התפרצות שתכלה זמנים יפים ביניכם.

✓ לומר את דבריך בשיחה זוגית בלבד ולא ליד בני המשפחה, או חברים.

✓ להזמין אותה לשבת אתך בנחת ולומר לה מה קשה לך ושזה לא מחייב אותה להשתנות בשבילך. (כי לכל אדם יש בחירה ועצמאות).

✓ כשאתה משתף, תדגיש שהקושי שלך הוא בהתנהלות מסוימת שלה, ואינה קשורה לאישיותה שהיא טובה ונפלאה.

✓ בשיחה, לדבר בשיטת "הסנדביץ'": להתחיל באמירות חיוביות ו**מחמיאות אמיתיות** ורק אח"כ לומר את מה שקשה לך. כי כשאתה מחמיא,

היא מרגישה שאתה רואה את הטוב שבה ומעריך אותה על כך. מתוך כך, היא תהיה מסוגלת להיות קשובה למה שקשה לך. אחרי השיתוף בקושי ההתנהלותי, תסיים באמירות חיוביות שאתה באמת מאמין בטוב שבה. אח"כ

דני הגיע לפגישה השנייה, כדי לדעת איך להעיר לאשתו בדרך שהיא לא תיעלב.

דני הקדים ואמר שהוא מרגיש אחריות על הזוגיות ולכן חשוב לו להוביל את הקשה כפי שהוא רואה לנכון. שאלתי אותו, כיצד אשתו מקבלת את דבריו. האם היא מסכימה איתו? "מה דעתך? אולי גם היא הייתה רוצה שתתאים את עצמך אליה, כפי שהיא רואה לנכון?" "וואו. שמת לי עכשיו מראה מול הפנים". דני החזיק את ראשו בשתי ידיו וישב בשקט. "רק עכשיו אני חושב על זה. זה נכון שיתכן שגם היא הייתה רוצה שאשתנה ואתנהג כפי שהיא רוצה. היו פעמים שהעירה לי. אבל אני לא קיבלתי. אחר כך היינו נשאים בשקט מעיק ובתחושת ריחוק זה מזה. כן, עכשיו זה במודעות שלי. אבל הרצון שלי להעיר לה קיים למרות זאת".

"ייתכן שהריחוק ביניכם הוא תוצאה של ההערות ההדדיות?"

"ייתכן, אבל מה, אסור להעיר? אני רוצה שיהיה לנו טוב ביחד. לכן אני מעיר לה..."

"הערות, הן ביקורת. אף אחד אינו אוהב ביקורת. אף אחד אינו אוהב שמראים לו את צדדיו השליליים..." "אז את אומרת שאני צריך לשתוק? אמרת בפגישה הקודמת שאפשר ללמוד כיצד לומר את מה שקשה ומפריע לי..."

"נכון דני. בדיוק זה. לומר את מה שקשה לך, זו זכותך וחובתך גם יחד. אם תעיר לאשתך, היא תגלה התנגדות ע"י ניסיונות הגנה עצמיים.

תגובות ושאלות וכן להצעת נושאים המעניינים estera@gmail.com - אתכם

המשך המאמר של הרב טרבלסי מעמוד 3 <

עולם החול שמחוץ למשכן. זו השאלה כיצד להתייחס לאלו שנראים לא קשורים לתורה ואפשר לחשוב שיצאו מישראל. ועונה הזוהר שוודאי שהם קודש שהרי גם הם מרכיבים את המשכן. בלי אנשים אלו האומה חסרה כפי שבלי ווי העמודים המשכן חסר.

אליהו הנביא מספר שפעם אמר לו אדם: "שני דברים יש בעולם ואני אוהבם בלבכי אהבה גמורה ואלו הן תורה וישראל. אבל איני יודע איזה מהם קודם. אמרתי לו בני דרכן של בני אדם אומרים התורה קדמה אבל אני אומר ישראל קדמו". התורה היא כמו איגרת ששולח המלך לאשתו ובניו, שהאיגרת היא אמצעי והאישה והבנים הם העיקר. "אלמלא אשתי ובני שעושים לי נחת רוח בתוך הבית החרבתי את המקום." ⁸⁰ 3550 איש הנוספים שאין להם אות בתורה חושפים צד עליון בישראל שאפילו אותיות התורה אינן יכולות להכיל אותם. בהם מתגלה הקשר הישיר של ישראל לקב"ה שקיים עוד לפני התורה, כי גם הם בניו של המלך. וסגולת ישראל מאירה בהם מהמקום הגבוה ביותר- מהמלך בעצמו.

1. כה, ג.
2. תנחומא פקודי, ז.
3. לה, כו.
4. גבורות ה' פרק ג.
5. תורת משה לח, כח.
6. עמוד רכו.
7. תנא דבי אליהו, ג.
8. שם.

לעילוי נשמת אבי מורי

בעז טרבלסי ז"ל

נלב"ע כ"ז אדר תשס"ב

יום עיון לפסח במכון אורה

8:30	הרב אופיר פריד - חירות עולם בדורנו
9:45	הרבנית דינה ראפ - פה סת. נח הדיבור הישראלי
11:00	הרב יהושע וידר - איך יוצאים לחירות בליל הסדר?
12:15	הרבנית גאולה ניסים - אני עבדך בן אמתך
14:00	הרב מיכאל טוביאנו - נגוד ארבעה בני דברה התורה
15:15	הרב אייל ורד
16:30	הרב מאיר טויבר - השנה יוצאים ממצרים

כפני נשרים 3 ירושלים. מחיר ליום עיון: שיפור אחד - 15, חצי יום - 50, יום שלם - 60.

ההרשמה לשנת תשפ"ד בעיצומה!
לפרטים - שוהם 0525607494

שאלוה בפרשה

1. 'ויעבירו קול במחנה' - איזו הכרזה הכריזו במחנה ישראל?
2. לשם מה נצרכו 'קרסי זהב' במשכן?
3. מה עמד על האדנים?
4. מה היה אורכו של ארון הברית?
5. מה היה משקל הזהב שממנו נעשתה המנורה?
6. לאיזה בגד עשו שפה מיוחדת כדי שלא ייקרע?

« ויקהל פיקודי

שלחו אלינו תשובות באתר ערוץ מאיר לילדים, ואולי תזכו בפרס!

תפזורה סיכום 'שמות'

מצאו את פרשיות ספר 'שמות' בתפזורת. פרשה אחת חסרה, מהי?

ד	ה	ר	ז	ר	ק	ר	ז	ד	ה	י	ג	מ	ו	ד	ה	
ה	ר	ת	ש	מ	ו	ת	א	ש	ת	י	כ	ט	י	ס	פ	צ
ב	ו	ר	נ	ב	ט	ח	ו	ב	ל	ת	ד	ק	ט	ר	מ	ת
פ	ק	ו	ד	י	ר	ב	ט	צ	כ	א	ה	ע	פ	פ	מ	ב
מ	פ	מ	ט	ט	ח	כ	ת	כ	ל	פ	מ	ש	ש	ר	ה	
ה	ל	ה	צ	ק	ס	ד	ח	ת	ע	ל	ד	ח	מ	ד	ת	ו
א	כ	ב	ו	ת	ד	פ	ג	ט	ת	פ	ו	ג	ל	ק	ע	ב
ס	ר	ה	א	ל	צ	ס	ק	ו	מ	ר	ט	ג	ו	ש	ז	ר
ע	נ	ב	ר	ל	ו	ז	ב	א	נ	ר	ש	א	ג	ב	ת	
מ	ב	ל	א	ו	ד	ע	ו	ח	י	ל	צ	ד	ב	מ	ל	פ
ש	מ	ב	ב	נ	ג	ע	י	ה	ת	י	א	ב	ה	ח	ו	כ

חידה בפרשה

כיצד ייצרו את חוטי הזהב למלאכת המשכן?

המלצה השבוע

עונה חדשה של התוכנית האהובה "אבא ליום אחד" עולה לאוויר! ילדים מצטרפים לאבותיהם ליום עבודה מרתק! אל תפספסו באתר ערוץ מאיר לילדים!

גאלה שלמה

השבת אנחנו קוראים את שתי הפרשיות 'ויקהל' ו'פיקודי', ומסיימים את ספר שמות. ספר שמות מסתים בבניית המשכן, כמתאר בפרשה.

חמש שמות נקראו בפי חכמינו גם 'ספר הגאלה', בגלל שהוא עוסק בגאלה הראשונה של בני ישראל, ביציאת מצרים. הרמב"ן מסביר שכאשר נבנה המשכן, בעצם השלמה הגאלה. לכן ספר שמות שהוא ספר הגאלה, מסתים בבנין המשכן.

גם הגאלה לה אנחנו זוכים בדורנו בחסדי ה', תשלם כאשר יבנה בית המקדש. חזרנו לארצנו והקמנו מדינה, וכאשר נזכה לבנין בית המקדש, אז תהיה זו גאלה שלמה. נקוה שנזכה לכך בקרוב!

יש, ערוץ הילדים

1

זוכה פרשת כי תישא דוד בצלאל

- מה קיר אומר לקיר? נפגש בפניה...

- הייתי רוצה לנסוע לעין-הוד. רק כדי להוסיף שם לשלט את המילה 'מלבד'...

- 30 אחוז מהאנשים לא יודעים מתמטיקה. אני דווקא מה-80 אחוז שכן יודעים...

כל מה שהאדם מתגבר ועולה בקדושה ובתשובה מתאחדים אצלו כל הפירודים, והוא מתחיל להרגיש, איך כל הענינים מתקשרים זה בזה, והכל נשרש בשורש הרוחני העליון. והתביעה הגדולה שנשמתו העליונה תובעת ממנו, שיהיה חי בעולם של אחדות ושל הרמוניה והתאמה, מתחלת היא להתמלאות. והתשוקה להיות קבוע בחצרות ד' באהלה של תורה, בשנון הלכות ודקדוקי מצוות, מתעוררת ברב נועם, בחן ושכל טוב, וברוח חסד מלא נדיבות ויושר לבב, מיסוד האהבה העליונה, המלאה דעת ויראת ד'. שמונה קבצים ג, ריד

על סדר היום
הרב שלמה אבינר

שהם לא למדו לעומק את דבריהם, ושהם שוגגים, ד' ירחם עליהם. אהבת ישראל היא ודאי נצחית. אנו אוהבים את כולם, גם הרשעים, גם את הסוטים. רשע הולך ורשע בא, סטיה הולכת וסטיה באה, והאהבה לעולם עומדת. בבית דין של מעלה ובבית דין של מטה אנו מתירים להתפלל עם העבריינים, אבל, אומר מרן הרב קוק באגרות: לא להתחשב בדעותיהם העברייניות. זה הכלל, אין סתירה בין התורה ובין החיים שמצריכה פשרה, התורה היא היא החיים, היא החיים, עומק החיים, תורת החיים. האור הא-לוהי ממקור אין סוף שזורם בכל העולמים, הוא החיים, הוא האושר, הוא השמחה, הוא החירות, הוא הגבורה, הוא מקור התענוג והדבקות.

מהי ציונות דתית אמיתית

בה, דכולא בה. אלא לאורך כל הדורות, מתעוררת אותה בעיה: המציאות משתנה. אז שמא זה אומר, שיש לשנות את התורה? בפני שאלה זו עומד כל זרם מחשבי בעולם, ויש עליה שתי תשובות ראשיות: מסורת ושינוי. המסורת סוברת שאין לשנות מקוצו של יוד. המעלה היא הנאמנות המוחלטת, החסרון הוא שזה מיושן ולא מוצא מסילות לליבם של אנשים. הפתרון השני הוא שינוי. עתה הזרם מוצא חן בעיני הבריות, הוא מתחשב ומכיל, הוא מודרני וקשוב, הוא גמיש ומתפשר. הבעיה היא שזה כבר לא אותו הזרם הראשוני. זו בגידה והפניית עורף. לנו, תלמידי משה רבינו, יש פתרון שלישי: החידוש. אין צורך להסביר מהו חידוש. כל לומד תורה פוגש חידושים נביאים ובכתובים, במשנה ובגמרא, בראשונים ובאחרונים. אלא שחידוש הוא כולו נאמן לישן, הוא היה גנוז בישן ועתה יוצא לאור, עתה הוא מתגלה. "והיה אם שמוע תשמעו". רש"י: "אם תשמע בישן, תשמע בחדש". אין כאן התפתחות והתפשרות, אלא התגלות של הנצחי. התורה היא נצחית, הגמרא היא נצחית. היא מורה לנו את הדרך בעבר בהווה ובעתיד, בעולם הזה ובעולם הבא. כמובן אפשר לסלף כל דבר. אפשר לסלף את מרן הרב קוק, ואפשר לסלף את הגר"ד סולובייצ'יק. אנו נלמד זכות על המסלפים,

כידוע לכל לומד, מרן הרב קוק מעולם לא השתמש בביטוי לאומי, דתי או ציוני דתי. הוא בירר שמי שהוא דתי הוא ממילא ציוני, ומי שציוני הוא ממילא דתי, ושהפרדה בין מושגים אלה, מורה על אי הבנה עמוקה (אורות מה). הרי מהו דתי? להיות שליחים נאמנים של רבונו של עולם בעולם, וזאת בתור עם. ואם אנו עם ד', אז בהכרח שתהיה לנו ארץ, אם כן אנו ציונים. ומה היא ציונות? קישור עמוק לארץ ולמדינה, אבל מדינה אינה רק כלכלה ובטחון, סדר וחברה, אבל גם ובעיקר נשמה. אם כן אנו דתיים. רבנו הרב צבי יהודה הגדיר: תחיית האומה בארצה על פי תורתה. לצערנו, אלו המכונים חילוניים אינם סבורים שזה יהיה על פי תורתה, אם כי, וזה אחד הבידורים המרכזיים בספר אורות, שבאופן לא מודע הם עושים כל מעשיהם מתוך דבקות בד', אך לא הם מכירים בזאת, ולא הדתיים, ולא הגויים. באשר לחרדים, הם בוודאי משתוקקים בכל נפשם לתחיית האומה בארצה על פי תורתה, אך הם חלוקים בדרך להגיע לכך. כי מהו חרדי? אדם המקפיד על קלה כחמורה, ומקדיש זמנו הפנוי ללימוד תורה. אם כך, כולנו חרדים או חייבים להיות חרדים. אדרבה אנו יותר חרדים מחרדים, כי אנו מוסרים נפשנו על מצוה חמורה: בניין הארץ ועליה לארץ, המדינה והצבא. אין ציונות ואין דתיות, יש רק דבר אחד: תורה, והיא כוללת הכל. הפוך בה והפוך

נשמות מחוברות
איש ואשתו הם בשורשם נשמה אחת במרומי מרומים. וכאשר היא יורדת לתחתיות ארץ היא מתפצלת לשניים. וזו עבודת בני הזוג לחדש את אותה אחדות ראשונית פנימית, על ידי בחירתם ועמלם המבורך.
מאת הרב שלמה אבינר
154 עמ', כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החודש**: www.ChavaBooks.co.il
ניתן להשיג את כל ספרי החוצאה ב"דני ספרים" רח' אבן ישראל 3 ירושלים

אורות הפרשה

הרב חגי לונדין ר"מ במכון מאיר

איזה יופי

אנו רגילים להתייחס לפאר ולאסתטיקה כדברים זניחים, אבל פרשיות ויקהל-פקודי עוסקות רק בזה. למה? למה חשוב כמה זהב יש במנורה? ומדוע נצרך פירוט כל כך מסיבי של קרשי המשכן? בקטלוגים של איקאה אין תיאורי מפרט טכני כמו בפרשות שלנו. יופי משמעו הרמוניה. תחושת היופי נולדת באדם בעת שהוא חש כי קיימים כוונה וסדר מאחורי הדברים. יופי הוא פרטים רבים שמתקבצים לתמונה הרמונית אחת. בית המקדש הוא המקום ההרמוני ביותר בעולם, המקום הקדוש ביותר בעולם - ובהתאם לזאת היפה ביותר בעולם. כאשר נולד עם ישראל בעולם - מגיעה ההרמוניה, ונולד היופי בעולם.

יהדות באהבה
מכון מאיר

לטלפנייה המתחדשת במכון מאיר

דרושים/ות
טלפנים/יות
למען התרומות

שכר בסיס + בונוסים • משמרות אחה"צ/ערב

מעוניינים?
שלחו סמס 052-5121946